

7 týždňov na cestách

Pôstne aktivity pre
vážatá a skautov

Milý skautský brat, skautská sestra. Isto so mnou budete súhlasiť, že väčšina našej skautskej základne býva vo väčšom, či menšom meste.

To znamená, že keď sa vyberieš za prírodou, musíš prejsť ulicami mesta či dediny. Súčasťou ulíc sa stali dopravné značky, ktoré si azda ani príliš nevšímame, lebo nie sme vodiči. Môžeme urobiť malý pokus, či skôr hru, ktorá potvrdí tento fakt: vymenuj dopravné značky, ktoré sú rozmiestnené napríklad po ceste do školy, či do klubovne. Zistíme, ako málo si ich všímame. Niet sa čomu čudovať, veď ich k nášmu životu chodcov zatiaľ nepotrebujeme. Aj keď nie sme vodiči, môžeme si ich však všímať a môžu nám kadečo pripomínať. V tejto, nazvime ju, duchovnej aktivite dáme ich symbolike nový význam. Poslúžia nám, aby nám pripomenúť čnosti, ktoré môžu byť užitočnou ozdobou nášho charakteru.

V týchto pôstnych dňoch sa zamýšľajme nad značkami, ktoré nám pripomínajú jednotlivé čnosti, v ktorých sa chceme cvičiť. Námet a jednotlivé myšlienky som čerpal z knihy Antona Hlinku: Každý sa môže zmeniť. Myšlienky dopĺňa príbeh, poväčšine z knihy Pina Pellegrina: Príbehy pre osvieženie duše a úloha či presnejšie výzva dňa. Skúsme sa teda učiť vidieť bežné veci v nových rozmeroch. Veď to je jedným z hlavných zmyslov pôstu...

1.týždeň: **TRPEZLIVOSŤ**

Trpezlivosť čnosť, ktorú by sme mohli definovať ako schopnosť prečkať čas, potrebný na dosiahnutie určitých vytúžených cieľov, pri pokojnom znášaní nepríjemnosti a prekonávaní prekážok.

Túto čnosť mi pripomína značka kruhového objazdu.

Pri okružnej križovatke (kruhovom objazde) je potrebné dodržať niekoľko pravidiel: spomaliť a počkať, kedy budem môcť do okružnej križovatky vstúpiť, ak je v nej viac pruhov, opatrne prejsť do toho pre mňa správneho, niekedy musím prejsť takmer celou križovatkou a teda dlhšiu trasu, ako mi hovorí rozum, keďže sa v nej jazdí iba jedným smerom. Okružnou križovatkou prejdeme pomalšie, opatrnejšie, ale plynulo, bez čakania na zelené svetlo semafora.

Trpezlivosť dokáže všetko zosúladiť a skĺbiť, radosti i trápenia života. Učí nás, že všetko si vyžaduje určitý čas. Učí nás neponáhľať sa, učí nás prežívať prítomnú chvíľu nech už je veselá či ťažká.

Príbeh: Sultánov amulet pre šťastie

Žil raz jeden slávny sultán, ktorý sa často cítil smutný a sklúčený.

Jedného dňa si zavolať tých najlepších učencov svojho kráľovstva a porozprával im o výkyvoch svojej nálady, ktoré ho nútili prechádzať z radosti z úspechov do smútku z porážok. Prosil si od nich amulet, ktorý by dal pokoj a vyrovnanosť jeho duši.

Mnohí mudrci sa zdráhali prijať túto úlohu, ale našiel sa jeden, ktorý mu povedal: „ Môj pane, je ti taký amulet prinesiem. Bude stačiť, ak si prečítaš formulku, ktorú doň nechám vyryť. Keď budeš smutný, nájdeš potechu a keď budeš prežívať bujarú radosť, vráti ti rozvahu.“

Nasledujúceho dňa priniesol mudrc sultánovi amulet, na ktorom bolo vyryté: Aj táto situácia časom pomínie! To mu malo vrátiť vyrovnanosť v rôznych situáciách života.

Súradnice textu Svätého písma k prípadnému rozjímaniu: Lk 13, 6-9 (O neplodnom figovníku)

ÚLOHA: Vytvor si ozdobu, niečo ako amulet z príbehu, napríklad náramok. Môže byť aj bez nápisu. Keď sa naň pozrieš, nech ti pripomenie kľúč k čnosti trpezlivosti. Všetko časom pomínie: bolesť, smútok, radosť, strach, ... Stačí iba trpezlivo čakať ten správny čas.

2.týždeň: **OHĽADUPLNOSŤ**

Naučiť deti ohľaduplnosti, je jednou z úloh rodičov. Ľudia sú totiž často egocentrické. Egocentrický, na seba zameraný človek býva často podráždený, agresívny, ak sa udalosti nevyvíjajú podľa jeho predstáv. Ako sa učíme byť ohľaduplnými ľuďmi? V prvom rade sa snažíme pozorovať ľudí okolo seba a učíme sa pochopiť ich, prečo robia to, čo robia a prečo to robia práve takto. Napríklad: Babka nastupuje do autobusu pomaly, lebo ju bolia nohy, má ich už slabé, staré. A ten druhý spôsob, ako sa učiť ohľaduplnosti je pamätať na zásadu: Čo sa nepáči tebe, nerob inému. Je to empatia – vcíť sa do toho, čo ten človek prežíva. opakom ohľaduplnosti je bezohľadnosť – egoizmus. Preto som ako značku pripomínajúcu nám opak bezohľadnosti vybral Zákaz trúbenia. Ohľaduplnosti nás učia už v rodine. Ohľaduplnosť je šľachetnosť ducha.

Príbeh: Jedna pani dávala kvety na hrob svojho príbuzného. Zrazu zbadala akúsi Číňanku, ktorá podľa ich tradície dávala na hrob tanier plný ryže. Len čo ju zbadala, začala v sebe krotiť smiech.

Smiech krotila, ale poznámku si neodpustila a spýtala sa Číňanky s dávkou irónie: „To si naozaj myslíte, že sa váš zosnulý sem príde najesť ryže?“

Číňanka s pokojom a presvedčením odpovedala: „Ale iste, rovnako, ako sa váš príbuzný príde nadýchať vône vašich kvetín.“

Učme sa byť ohľaduplní a tolerantní. Ak človek posudzuje a je ironický, nemá čas milovať.

Súradnice textu Svätého písma k prípadnému rozjímaniu:

1. Kor 13, 4-6 (Hymnus na lásku)

ÚLOHA: Tento týždeň sa chcem zdržať ironických poznámok, byť ohľaduplný a taktný. Výsmech z druhých svedčí o malosti, nezrelosti, môjho ducha.

3.týždeň: **USILOVNOSŤ**

Usilovnosť by sme mohli charakterizovať ako opak lenivosti, záhalky. Pamätajte si, že lenivý dospelý človek vyrástol z lenivého dieťaťa. A tak je potrebné pestovať túto čnosť od malička.

Usilovnosť je vzácna charakterová vlastnosť, ktorú vzbudzuje vznešený motív konania. Voláme ju aj horlivosť. Rehoľník svätý Bazil Veľký, keď hovoril o horlivosti, hovorieval, že v duchovnej oblasti je to silná túžba páčiť sa Bohu.

Pre znázornenie tejto čnosti som vybral značku Zákaz státia. Hovorí o tom, že človek má mať v živote vznešené ciele a motívy k ich dosiahnutiu. Inak zastane a zlenivie.

Motívom k našej usilovnosti by mali byť naše predsavzatia, na ktoré niekedy zabúdame.

Príbeh: Kdesi v ďalekej zemi žili štyri zvláštne osoby. Volali sa Každý, Nieкто, Ktokoľvek a Nikto. Keď bolo potrebné urobiť nejakú prácu Každý bol presvedčený, že Nieкто by to mal urobiť. Nakoniec to neurobil Nikto. Skončilo to tak, že Ktokoľvek obvinil Nieкого, pretože Nikto neurobil to, čo mal urobiť Každý.

Súradnice textu Svätého písma k prípadnému rozjímaniu:
Lk 15,8-10 (Podobenstvo o stratenej drachme)

ÚLOHA: Porozmýšľam, kto je v mojom okolí najužitočnejší. Pozorujem ho a snažím sa odhaliť jeho motívy, ktoré ho pobádajú k usilovnosti. V tomto týždni sa pokúsím bojovať s lenivosťou a usilovne si splním svoje povinnosti.

4.týždeň: **MIERNOSŤ**

Čnosť miernosti ovláda naše vášne. Ovláda ich rozumom a vôľou. Vášne sú v našom živote dôležité. Sú motorom, ktorý nás dokáže rozhybať. Ale každé auto, ktoré má motor, potrebuje aj dobré brzdy, inak je životu nebezpečné jazdiť v ňom. Miernosti sa učíme odriekaním si príjemných vecí, akousi askézou, ktorá má dve etapy. Tak ako sochár musí osekať nepotrebné kusy kameňa aby sa objavili tvary budúcej sochy, tak sa aj my snažíme odstrániť zo seba nežiadúce návyky. Nakoniec prichádza druhá etapa, keď sochár zdokonaľuje a leští hrubý skelet sochy. To je etapa upevňovania sa v miernosti. Byť mierny znamená dať všetkému vo svojom živote iba taký priestor, ktorý mu patrí. Pre túto čnosť som vybral značku Najvyššej povolenej rýchlosti. Vodiči vedia, ako si tú rýchlosť musia strážiť.

Miernosť nás učí správne deliť svoj čas, mať režim dňa.

Príbeh: Rybár sa vrátil z lovu, sedel na brehu a pozeral do diaľky. V tom ho oslovil dotieravý turista. Začal rybára presviedčať, ako by mohol zefektívniť svoju prácu.

Radil mu: „ Mal by si si zobrať pôžičku, kúpil by si si väčšiu loď a zdvojnásobil by si príjmy z lovu rýb. Neskôr by si si dovolil zamestnať ďalších ľudí, ktorý by pracovali namiesto teba. Časom by si mohol mať aj továreň na spracovanie rýb“.

„A čo potom?“, prerušil ho rybár.

„Potom by si už nič nemusel robiť a mohol by si, napríklad, meditovať pri mori“, povedal turista.

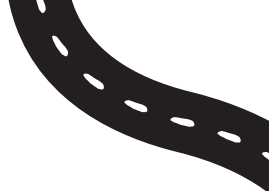
„To predsa robím už aj teraz, len si ma práve vyrušil“, povedal rybár.

Súradnice textu Svätého písma k prípadnému rozjímaniu:

1 Kor 10,23-33 (O kresťanskej slobode)

ÚLOHA: Tento týždeň sa skúsím zrieknuť niečoho, čo mám rád, napríklad sladkostí, pozerania televízie, či hrania sa na telefóne.

5.týždeň: **VESELOŠŤ - RADOSTNOSŤ**

Skaut je veselej mysle. Veselosť je prejavom telesného a duševného zdravia. Zakladateľ Saleziánov svätý Ján Bosco spájal veselosť so svätosťou: „Budte veselí, len nehrešte!“ Skutočná radosť totiž pochádza z vnútra, z neskazeného (nevinného) srdca. Čo dokáže pohnúť naše srdce k radosti? Napríklad: hudba, poézia, spoločnosť dobrých ľudí, príroda, pozitívne myslenie. Svätý František sa vedel tešiť z Božieho stvorenstva, prírody, živej i neživej. Plný vďačnosti potom spieval bohu chvály. Ľuďom bolo sympatické pozeráť na radosného, v chudobe žijúceho Františka. Prejavom radosti je humor, ale aj ten musí byť dobrácky, nemá to byť uťahovanie si z niekoho, vysmievanie sa z niekoho. Fašiangy sú u nás vnímané ako obdobie radosti, plesov, zábav, radosného hodovania. Za symbol veselosti a radosnosti som vybral značku, ktorá nám bude pripomínať, že radosť sa prežíva v spoločenstve ľudí, lebo sa o ňu radi podelíme s inými.

Pamätajme na overenú skutočnosť: Radosť rozdávaním rastie. Rastie aj v srdci toho, kto ju rozdáva

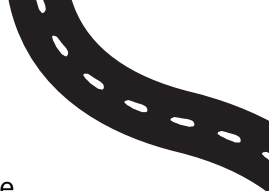
Príbeh: Raz povedal dub mandľovníku. Rozprávaj mi niečo o Bohu. A mandľovník v tej chvíli zakvitol.

Boh je láska, je zdrojom radosti a blaženosti. Aj nás učí nežiť pre seba. Kto rozdáva radosť okolo seba, sprítomňuje Boha svetu.

Súradnice textu Svätého písma k prípadnému rozjímaniu:
Flp 4,4-7 (ustavične sa radujte)

ÚLOHA: Priprav milé prekvapenie, najlepšie niekomu, koho si málokto všimne, a tak sa podeľ o svoju radosť. Pretože radosť rozdávaním rastie.

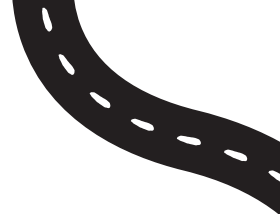

6. týždeň: **RYTIERSKOSŤ**

Na pretekoch sa každý snaží využiť chybu súpera a predbehnúť ho. Voláme to súperivosť. Opakom súperivosti je rytierskosť. Tá je odvodená od slova česť a znamená, že nevyužijem chybu a slabosť súpera pre svoje víťazstvo. Neznížim sa k podlosti. Rytierske hry na rozdiel od športu boli výzvou pre osobnú odvahu, spoľahlivosť, službu a nezištnosť. Rytier slúži bez nároku na hmotnú odmenu. Slúži, lebo to sľúbil, dal slovo. Jeho sila nie je v tvrdosti ocele jeho meča, ale v rytierovom charaktere. V súperovi nevidí nepriateľa, ale skôr výzvu ukázať svoj pevný postoj. Rytier je svetlom pre iných. Vhodnou značkou na znázornenie rytierskosti je Zákaz predbiehania.

Hovorí o tom, že nemáme súperiť s inými, ale v prvom rade zostať sami sebou, zostať verný svojim zásadám a svojmu slovu.

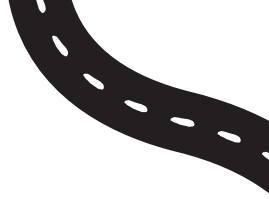

Príbeh: Bol jeden človek, ktorý mal koňa a osla. Raz, keď kôň a osol išli spolu po ceste, hovorí oslík koňovi: „ Ja už nevládzem, ak chceš aby som neumrel, zober si na seba kus môjho nákladu“. Ale kôň o tom nechcel ani počuť. Tak osol prešiel ešte niekoľko desiatok metrov a uhynul. Pán potom všetok oslov náklad preložil na koňa a k tomu ešte oslovo odranú kožu. Kôň sa neodvážil vzdorovať, ale sám pre seba si pomyslel: „ Ja úbožiak, keby som na seba vzal kúsok oslovho nákladu, nemusel som ho teraz niešť celý, ba ešte aj jeho kožu“.

Námet na rozjímanie: Kto pomáha ostatným, vždy pomáha i sebe.

ÚLOHA: Zopakujem si skautský zákon – vyskúšam, či ho viem naspamäť. Prečítam si niečo o sv. Jurajovi, patrónovi skautingu a zistím, čo sa od neho môžem naučiť v tejto čnosti.

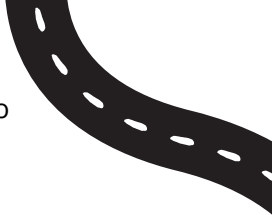
7. týždeň: **VERNOSŤ**

Vernosť možno charakterizovať ako istý druh vytrvalosti. Rímska ríša stála na čnostiach ako sú: mužnosť, vernosť, poctivosť a spoľahlivosť. Čnosť vernosti sa prejavuje navonok (vernosť v priateľstve, vernosť v manželstve) i vnútorne (vernosť svojím zásadám, tradíciám). Vernosť je aj Božou vlastnosťou. Je verný v svojom slove, prisľúbeniach i v láske voči človeku.

Žijeme v dobe, ktorá všetko relativizuje. Vernosť je znakom pevných zásad a charakteru. Preto som pre čnosť vernosti vybral značku Zákaz otáčania.

V jednej kresťanskej piesni sa spieva: Rozhodol som sa ísť za Ježišom, nehľadím späť. Aj sám keď pôjdem, nechcem sa vrátiť, už nikdy späť.

Príklad: Tri jašteričky sa raz rozhodli, že vylezú až na samý vrch vysokej veže. Ocitli sa teda pred mohutnou stavbou, obklopené davom, ktorý sledoval ich výkon. Vyštartovala prvá jašterička, ale po krátkom čase to vzdala, možno kvôli obtiažnosti, možno kvôli davu, ktorý na ňu pokrikoval: „Nedokážeš to, máš krátke nohy!“.

A tak skúšala druhá.

Dav kričal: „Nedokážeš to, nie je možné, aby Jašteričky mali v sebe takú silu!“

Napokon nastúpila tretia. A tá, síce pomalým krokom stúpala až na vrchol veže. Zástup bol udivený a pýtal sa: „Ako to mohla zvládnuť?“ V dave bol aj zverolekár, ktorý celú záhadu objasnil.

Prišiel k jašteričke a spýtal sa jej: „Ako si to urobila?“

Ale odpoveď nedostal. Opýtal sa teda ešte raz, ale opäť žiadna odpoveď. Jašterička bola totiž hluchá a nepočula komentáre davu. Ak nepočúvame pesimistov, zvládneme aj náročnú cestu. Dôležité je naše rozhodnutie vernosti vytrvať a nikdy sa nevzdať.

Súradnice textu Svätého písma k prípadnému rozjímaniu: Ef 6, 11-18
(Budte Boží bojovníci)

ÚLOHA: V družine sa zamyslíme, akým zásadám sme verní. Celý týždeň budeme na tieto zásady pamätať a budeme podľa nich konať.

